

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 797/2499

นางปาน จำปาทาสี มารดา และผู้แทนโดยชอบธรรมของ ด.ญ.จำนวน จำปาทาสี ด.ช.น้อย จำปาทาสี และด.ช..... จำปาทาสี โจทก์ นายสุบิน ยิ่งรัมย์ ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 144, ป.พ.พ. มาตรา 1552, ป.พ.พ. มาตรา 1574, ป.พ.พ. มาตรา 1575, ป.พ.พ. มาตรา 1561, ป.พ.พ. มาตรา 1562, ป.พ.พ. มาตรา 1563, ป.พ.พ. มาตรา 1564, ป.พ.พ. มาตรา 1565, ป.พ.พ. มาตรา 1566, ป.พ.พ. มาตรา 1567

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อผู้ใดร้องขอให้ศาลตั้งเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์ ไม่มีผู้ใดคัดค้านศาลได้ไต่สวนและสั่งตั้งผู้นั้นเป็นผู้ปกครองดังนี้จะเรียกว่าคดีถึงที่สุดอุทธรณ์ฎีกาต่อไปไม่ได้ก็เฉพาะเรื่องการตั้งผู้ปกครอง ส่วนเรื่องการร้องขอให้ถอนผู้ปกครองนั้นเป็นอำนาจของศาลเองหรือสั่งเมื่อบุคคลผู้มีสิทธิร้องขอขึ้นมาตาม มาตรา 1552, 1574, 1575 และการร้องขอตามมาตราดังกล่าวไม่จำเป็นต้องทำเป็นคดีเรื่องใหม่ขึ้นมาอีกต่างหากจากสำนวนเดิม

คำพิพากษา

คดีนี้เดิมนางปานมารดาได้ยื่นคำร้องขอเป็นผู้ปกครองบุตรของตน 3 คน ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ศาลได้ไต่สวนและตั้งให้นางปานเป็นผู้ปกครองเสร็จสิ้นไปแล้วบัดนี้นายสุบินปู่ของเด็กยื่นคำร้องต่อศาลขอให้สั่งถอนนางปานจากการเป็นผู้ปกครองเด็กและสั่งตั้งนายสุบินผู้ร้องเป็นผู้ปกครอง ด.ญ.จำนวนสืบไป อ้างว่า ด.ญ.จำนวนอยู่ในความปกครองของนายสุบิน นางปานมีความประพฤติไม่ดี คำร้องของนายสุบินผู้ร้องนี้ยื่นเข้ามาในสำนวนเดิม ศาลชั้นต้นสั่งรับคำร้องและส่งสำเนาให้นางปานทราบ นางปานแถลงแก้และอ้างว่าคำร้องของนายสุบินเป็นการร้องซ้ำกับคดีเดิมที่ถึงที่สุดไปแล้วและร้องขอให้ศาลชี้ขาดเบื้องต้นตาม มาตรา 24 ว่าคำร้องของนายสุบินผู้ร้องฉบับนี้ตั้งข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ ไม่เกี่ยวข้องกับคดีเรื่องนี้ ควรดำเนินกระบวนการพิจารณาต่างหากจากคดีเรื่องนี้ ศาลชั้นต้นเห็นว่าไม่เป็นร้องซ้ำและเห็นว่าคำร้องของนายสุบินไม่ควรรวมอยู่ในสำนวนเดิม จึงให้แยกตั้งแต่คำร้องของนายสุบินผู้ร้องเป็นต้นไปมารวมสำนวนใหม่เป็นสาขาคดีแล้วให้นัดไต่สวนต่อไป นางปานผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่าที่ศาลชั้นต้นสั่งแยกคำร้องของนายสุบินออกเป็นสาขาของคดีเดิมเสมือนคำร้องขัดทรัพย์นั้นเป็นคำสั่งเกินคำขอ ไม่ชอบด้วย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142, 144 ศาลอุทธรณ์เห็นว่าเรื่องที่นางปานร้องนั้น ศาลมีคำสั่งจนถึงที่สุดแล้ว นายสุบินจะมาร้องขึ้นใหม่ไม่ชอบด้วย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 144 นายสุบินชอบที่จะเสนอข้อหาเป็นข้อพิพาทขึ้นใหม่กับนางปานตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 ไม่ใช่ร้องเข้ามาในคดีที่เสร็จเด็ดขาดไปแล้ว พิพากษากลับคำสั่งศาลชั้นต้น ให้ยกคำร้องของนายสุบิน แต่ไม่ตัดสิทธิของนายสุบินที่จะไปดำเนินคดีใหม่ นายสุบินผู้ร้องฎีกาต่อมา ศาลฎีกาเห็นว่ากรณีที่เกี่ยวข้องกับผู้เยาว์อันว่าด้วยเรื่องอำนาจปกครองและความปกครองนี้ ไม่เหมือนกับคดีธรรมดาเรื่องนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ลักษณะ 2 หมวด 2 และหมวด 3 ให้อำนาจศาลเป็นพิเศษในอันที่จะป้องกันสวัสดิภาพและรักษาผลประโยชน์ของผู้เยาว์ แม้ผู้เยาว์นั้นจะมีบิดามารดาหรือผู้ปกครองอยู่แล้วหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจที่จะสั่งถอนอำนาจปกครองเสียบางส่วนหรือทั้งหมด และจะสั่งถอนผู้ปกครองเสียก็ได้อำนาจเช่นนี้ศาลจะสั่งเองหรือในเมื่อบุคคลผู้

มีสิทธิร้องขอขึ้นมาก็ได้ตาม มาตรา 1552, 1574, 1575 ไม่จำเป็นต้องทำเป็นคดีเรื่องใหม่ขึ้นมาอีกต่างหากจากสำนวนคดีเดิม คดีเรื่องตั้งผู้ปกครองเช่นคดีเรื่องนี้ ถ้าจะเรียกว่าถึงที่สุดก็เพียงแค่ใช้สิทธิอุทธรณ์ฎีกากันต่อไปไม่ได้แล้วเท่านั้นเอง อำนาจควบคุมและคุ้มครองของศาลยังคงมีอยู่เรื่อยไปตาม มาตรา 1561 ถึง 1567 มาตรา 1565 แสดงชัดว่าเป็นการร้องขอในคดีเดิมนั่นเอง เรื่องยื่นคำร้องขอให้ศาลถอนผู้ปกครองก็เป็นไปในการทำงานเดียวกัน พิพากษากลับคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ให้ศาลชั้นต้นดำเนินการพิจารณาต่อไป

องค์คณะ

ดุลยพินิจฎีกา · ประมูล สุวรรณศรี · วิเทศจรรยารักษ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/797/2499>